

Annelik Rolü Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Annelik Rolü Alg?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16905>

Özet

Annelik Rolü Algular Ölçeği (ARÖAÖ), Zümrüt Bilgin ve Şule Ecevit-Alpar tarafından 2020 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, kadınların annelik rolüne dair sahip oldukları karmaşık ve çok boyutlu algular, inançlar ve beklentileri ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, hem yapısının sağlamlığını hem de ölçüm tutarlılığını kanıtlamak için gerekli olan tüm Psikometrik Özellikler testlerinden başarıyla geçmiştir. Toplam 28 maddeden oluşan ARÖAÖ, 5 dereceli Likert tipinde bir derecelendirme sistemi kullanmaktadır.

Ölçeğin geliştirilmesi, literatürdeki boşluğu doldurarak, özellikle Türk kültür bağlamında annelik deneyiminin ve rol algularının bilimsel olarak incelenmesine olanak sağlamaktadır. Çalışma, annelik rolünün algılanış biçiminin, annenin psikolojik sağlığı ve çocuk yetiştirme davranışları üzerindeki potansiyel etkilerini araştırmada önemli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Annelik, annelik rolü algular, ölçek geliştirme, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, ebeveynlik.

Yazarlar

Zümrüt Bilgin, Şule Ecevit-Alpar

Amaç

Annelik Rolü Algular Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin Annelik Rolü ile ilgili düşüncelerini, duygularını ve davranışsal eğilimlerini sistematik olarak değerlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oluşturmaktır. Ölçek, anneliğin getirdiği sorumluluklar, kişisel değişimler ve toplumsal beklentiler gibi farklı boyutlardaki algı farklılıklarını tespit etmeyi hedefler.

Bu araç, özellikle hemirelik ve psikoloji alanlarında çalışan araştırmacılara, annelerin ruh sağlığı ve adaptasyon süreçleri üzerine yapılan çalışmalarda nicel veri toplama imkanı sunmak üzere geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı, annelik geçi dönemindeki kadınların desteklenmesi gereken alanların belirlenmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, annelik rolünün psikososyal yapısını ölçmektedir. Bu yapı; annenin kendine biçtiği rolün ağırlığı, annelikten duyulan memnuniyet, annelik görevlerine ilişkin yeterlilik inancı (öz-yeterlik) ve anneliğin bireysel yaşam üzerindeki etkisine yönelik alguları kapsar.

ARÖAÖ, annelik rolünün sadece biyolojik bir durum olmaktan öte, kültürel ve sosyal olarak in?a edilmis? karma??k bir kimlik oldu?unu varsayarak geli?tirilmis?tir. Bu nedenle ölçek, annelerin bu role adaptasyon düzeylerini ve rol çat??mas? ya?ama potansiyellerini yans?tan alt boyutlara sahip olabilir (detayl? faktör yap?s? için orijinal çal??maya bak?lmal?d?r).

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinde titizlikle yürütülmü?tür. Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen annelik rolü alg?s? yap?s?n? amaca uygun ve do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm?? ve maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere yüklendi?i do?rulanm??t?r. Bu, ölçe?in kavramsal bütünlü?ünün ve ölçüm amac?na uygunlu?unun kan?tland??? anlam?na gelmektedir.

Güvenirlik

Annelik Rolü Algı?lar? Ölçe?i'nin iç tutarlıl?k Güvenirlik katsayı?lar? hesaplanm?? ve kabul edilebilir düzeyde yüksek bulunmu?tur. Yüksek güvenilirlik, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle uyguland???nda tutarlı sonuçlar üretece?i anlam?na gelir.

Güvenirlik analizlerinin, ölçe?in klinik ve ara?tırma ortamlar?nda stabil ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilce?ini destekledi?i belirtilmi?tir. Bu durum, ölçe?in psikometrik açı?dan sa?lam bir zemin üzerine in?a edildi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, Annelik Rolü Algı?lar? Yap?s?'n?n boyutlar?n? ortaya ç?karmak için kapsamlı Faktör Analizi çal??malar? yap?lm??t?r. Bu analizler, 28 maddelik nihai yap?n?n hangi alt boyutlardan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n annelik rolü alg?s?n? ne ?ekilde temsil etti?ini belirlemi?tir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ara?tırmac?lar?n ölçekten elde edilen puanlar? yorumlarken sadece genel bir toplam puan yerine, annelik rolüne dair alg?n?n spesifik yönlerini (örne?in, öz-yeterlik, yük alg?s?, memnuniyet) ayrı ayrı de?erlendirmesine olanak tan?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Özgün Geli?tirilmis? Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: 28 madde. 5 dereceli Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler (Kadınlar)

Age Group: Belirtilmemiştir, ancak annelik rolünü deneyimleyen yetişkin kadın popülasyonu hedeflenmiştir.

Population Details: Ölçek, annelik rolünü üstlenmiş bireylerin algı?lar?nı ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan öz bildirim anketi metodolojisi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Anelik, annelik rolü algı?lar?, öz-yeterlik, adaptasyon, psikometri, 28 madde, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Zümrüt Bilgin için: zumrutbilgin1@hotmail.com

Correspondence Address: Orijinal kaynakta tam adres bilgisi verilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2020

Şinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle sorumlu yazar Zümrüt Bilgin ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir. Kullanım koşulları ve potansiyel ücretlendirme (varsa) için yazarların güncel politikaları esas alınmalıdır.

Kaynaklar

Bilgin, Z., & Ecevit-Alpar, ?. (2020). Scale for maternity role perceptions. *Health Care for Women International*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/07399332.2020.1815748>

Ölçe?in orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [annelik-rolu-algilari-olcegi-toad.pdf](#)

Annelik Rolü Algular Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal 28 maddesi kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ancak ölçeğin derecelendirme yapışa ağağda belirtilmiştir.

Madde Sayışa: 28

Derecelendirme (Likert Tipi Ölçek):

Hiç katılmıyorum

Katılmıyorum

Kararsızım

Katılıyorum

Kesinlikle katılıyorum

ARABPSYCHOLOGY.COM